

ZARZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 22 marca 1957 r.

w sprawie korzystania z materiałów archiwalnych.

Na podstawie art. 3 ust. 2 dekretu z dnia 29 marca 1951 r. o archiwach państwowych (Dz. U. Nr 19, poz. 149) oraz § 5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1956 r. w sprawie właściwości niektórych naczelných organów administracji państwowej (Dz. U. Nr 54, poz. 249) zarządza się, co następuje:

§ 1. Materiały archiwalne przechowywane w archiwach państwowych mogą być udostępniane bądź w oryginałach, bądź w postaci fotokopii lub mikrofilmów dla celów naukowo-badawczych, urzędowych, popularyzacji nauki i kultury narodowej oraz w interesie osób prywatnych.

§ 2. Z materiałów archiwalnych można korzystać w zasadzie wyłącznie w pracowni naukowej archiwum, po uprzednim uzyskaniu pisemnego zezwolenia.

§ 3. We wniosku o zezwolenie na korzystanie z materiałów archiwalnych należy dokładnie określić cel, temat i granice chronologiczne badań oraz materiały, które mają być udostępnione.

§ 4. Zezwolenie na korzystanie z materiałów archiwalnych dla celów urzędowych przez organy władzy i administracji państwowej, instytucje, przedsiębiorstwa państwowe, zrzeszenia spółdzielcze i kulturalne wydaje dyrektor (kierownik) właściwego archiwum państwowego upoważnionemu przedstawicielowi na wniosek zainteresowanego urzędu lub instytucji.

§ 5. 1. Zezwolenie na korzystanie dla celów naukowo-badawczych z materiałów archiwalnych wydaje dyrektor (kierownik) właściwego archiwum państwowego na wniosek placówki naukowej, szkoły wyższej, instytucji wydawniczej lub związku pracy twórczej.

2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor (kierownik) właściwego archiwum państwowego może wydać zezwolenie na korzystanie dla celów naukowo-badawczych z materiałów archiwalnych bez specjalnego wniosku instytucji na podstawie podania złożonego zgodnie z przepisami § 3.

§ 6. Zezwolenie na korzystanie z materiałów archiwalnych przez instytucje zagraniczne oraz obywateli państw obcych wydaje Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

§ 7. Zezwolenie na korzystanie z materiałów archiwalnych dla celów prywatnych wydaje dyrektor (kierownik) właściwego archiwum państwowego na podstawie podania złożonego zgodnie z przepisami § 3.

§ 8. 1. W uzasadnionych przypadkach Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych na wniosek dyrektora archiwum może udzielić zezwolenia na terminowe wypożyczenie materiałów archiwalnych dla celów naukowo-badawczych lub urzędowych. Na wypożyczenie materiałów archiwalnych między archiwami państwowymi wystarcza zgoda dyrektora właściwego archiwum.

2. Zasady przygotowania materiałów archiwalnych do wypożyczenia, tryb wypożyczenia oraz obowiązki jednostek wypożyczających określa regulamin wydany przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

§ 9. W ramach udzielonego zezwolenia na korzystanie z materiałów archiwalnych dyrektor archiwum państwowego może zarządzić:

- 1) przeprowadzenie przez wyznaczonego pracownika archiwum poszukiwań w materiałach archiwalnych i udzielenie korzystającemu informacji w tym przedmiocie;
- 2) sprowadzenie z innych archiwów państwowych materiałów archiwalnych w celu umożliwienia ich udostępnienia w archiwum państwowym wskazanym we wniosku;
- 3) sporządzenie i wydanie odpisów, wyciągów, wywodów archiwalnych, odrysów, odbitek fotograficznych i mikrofilmowych, odlewów itp. z materiałów archiwalnych;
- 4) wydanie poświadczenia zgodności z oryginałem sporządzonych odpisów, wtóropisów i wyciągów.

§ 10. Przerwa w korzystaniu z materiałów archiwalnych dłuższa niż jeden rok powoduje wygaśnięcie ważności zezwolenia.

§ 11. Osoby korzystające z materiałów archiwalnych obowiązane są do przestrzegania regulaminu pracowni naukowych w archiwach.

§ 12. Osoby, które uzyskały zezwolenie na korzystanie z materiałów archiwalnych, mogą:

- 1) korzystać z inwentarzy, spisów, rejestrów, skorowidzów i innych pomocy potrzebnych do wykonania pracy;
- 2) zamawiać w pracowniach archiwum odlewy pieczęci oraz odbitki fotograficzne i mikrofilmy dokumentów, ksiąg i akt materiałów archiwalnych, z tym że jeden egzemplarz każdej reprodukcji należy złożyć dyrekcji archiwum.

§ 13. Osoby ogłaszające prace oparte na materiałach źródłowych przechowywanych w archiwach państwowych obowiązane są złożyć dwa egzemplarze tych prac w Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych; nie dotyczy to rozpraw zamieszczanych w czasopiśmie i w pracach zbiorowych.

§ 14. 1. Dyrektor archiwum państwowego może:

- 1) odmówić udostępnienia materiałów archiwalnych ze względu na ich stan zachowania, nieuporządkowanie zespołu lub z innych specjalnie uzasadnionych przyczyn;
- 2) cofnąć zezwolenie w przypadku niestosowania się przez korzystającego do warunków udzielonego zezwolenia lub nieprzestrzegania regulaminu pracowni naukowej archiwum albo w przypadku gdy korzystający wykaże brak przygotowania do samodzielnych badań archiwalnych.

2. W przypadkach odmowy korzystania z materiałów archiwalnych ze względu na zły stan ich zachowania lub nieuporządkowanie zespołu można na wniosek osoby zainteresowanej udostępnić fotokopię lub mikrofilm żądanych materiałów albo zezwolić na sporządzenie fotokopii lub mikrofilmu w specjalnych pracowniach archiwum.

§ 15. Od decyzji dyrektora archiwum państwowego w sprawie odmowy lub warunków korzystania z materiałów archiwalnych służy odwołanie do Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych.

§ 16. Korzystający z materiałów archiwalnych obowiązani są do uiszczania należnych opłat skarbowych przewidzianych w obowiązujących przepisach oraz ponoszą koszty związane:

- 1) ze sporządzaniem odbitek fotograficznych, mikrofilmów i odlewów pieczęci,
- 2) ze sprowadzaniem materiałów archiwalnych z innych archiwów,

3) z przesyłaniem materiałów wypożyczonych poza archiwum.

§ 17. Materiały archiwalne wchodzące w skład państwowego zasobu archiwalnego mogą być również udostępniane dla potrzeb gospodarki, nauki i kultury narodowej w drodze wydawania ich drukiem, organizowania wystaw, rozpowszechniania za pośrednictwem publicznych źródeł informacji (prasa, film, radio, telewizja) jako też udzielania informacji tematycznych.

§ 18. Oryginalne materiały archiwalne, poza powierzonymi stale muzeum, mogą być używane do celów wystawowych jedynie w specjalnie uzasadnionych przypadkach za zgodą Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych i z obowiązkiem przestrzegania ustalonego przez niego regulaminu.

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Kultury i Sztuki: w z. T. Zaorski